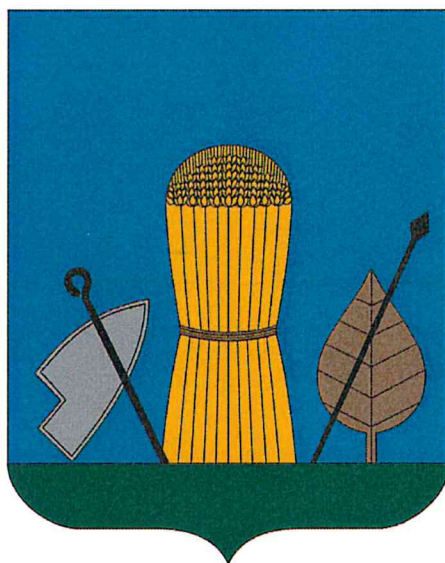

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Csanádapáca Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	21
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	27
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	31
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	34
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	39
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	40
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	41
1. A HEP IT részletei	41
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	41
A beavatkozások megvalósítói	42
Jövőképünk	42
Az intézkedési területek részletes kifejtése	43
2. Összegző táblázat	51
3. Megvalósítás	55
A megvalósítás előkészítése	55
A megvalósítás folyamata	55
Monitoring és visszacsatolás	56
Nyilvánosság	56
Érvényesülés, módosítás	57
4. Elfogadás módja és dátuma	59
5. Melléklet	60

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Csanádapáca Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

1

A település bemutatása

Csanádapáca Békés megye déli részén fekszik, Békéscsabától, a megyeszékhelytől 25 kilométerre, Orosházától 20 kilométerre. Mindkét városból autóbusszal jól megközelíthető.

Csanádapáca az orosházi kistérségben fekvő település, a leghátrányosabb kistérségi települések egyike.

A térség természeti adottságaiból adódóan Csanádapácán jellemző gazdálkodási tevékenység a szántóföldi növénytermesztés, emellett kisebb mértékben, de az állattenyésztés kap még szerepet.

A település lakosságszáma a korábbi évekhez hasonlóan további csökkenést mutat. Ennek hátterében legfőképpen a gazdasági helyzet, az anyagi problémák állnak. Településünkön nagyon kevés a megélhetést biztosító munkahelyek száma, mely elvándorlásra ösztönzi az aktív korú lakosságot. Munkalehetőség szempontjából Békéscsaba és Orosháza kap kimagasló szerepet, de ez ingázással is jár. Mindemellett napjainkban is igaz, ami már hosszú évekkel ezelőtt is, hogy az ország más területén ugyan azon munkáért/beosztásban jóval előnyösebb díjazásban részesítik a munkavállalót, mint a térségben.

Az aktív korú lakosság elvándorlásának következményeként továbbra is elmondhatjuk, hogy Csanádapáca az elöregedő települések közé tartozik. Mindemellett az elhalálozások száma továbbra is meghaladja a születések számát.

Csanádapácán a munkanélküliek száma az előző évek adataihoz képest jóval kedvezőbb képet fest, nem mutat további növekedést, de a munkanélküliek számának visszaszorításában az önkormányzat jelentős szerepet vállal.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott, a járási hivatal hatáskörébe tartozó támogatások közül, az alábbiak vehetők igénybe a szociálisan rászoruló személyek részére:

- ▲ időskorúak járadéka
- ▲ aktív korúak ellátása
- ▲ ápolási díj
- ▲ közgyógyellátás
- ▲ eü. szolgáltatásra jogosultság

Az 1993. évi III. tv. felhatalmazása alapján, a képviselő- testület a pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján- pénzbeli vagy természetbeni formában- települési támogatást nyújt. Ezek a 4/2015 (II.18.) rendeletben kerültek szabályozásra, így például:

- ▲ Közüzemi díj támogatás
- ▲ közgyógytámogatás
- ▲ rendkívüli támogatás

Települési támogatáson kívüli, egyéb önkormányzati támogatások:

- ▲ születési támogatás
- ▲ iskolakezdési támogatás
- ▲ szociális célú tüzelőanyag támogatás
- ▲ karácsonyi támogatás
- ▲ szünidei gyermekétkeztetés (1997. évi XXXI. törvényben előírt kötelezettségen túl)

A települési önkormányzat évek óta csatlakozik a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázathoz is, hogy támogatni tudja azokat a diákokat, akik felsőoktatási tanulmányokat kezdenek, illetve folytatnak, emellett az Arany János Tehetséggondozó Programban való támogatásával a hátrányos helyzetű, tehetséges diákok továbbtanulását segíti.

A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ 2002. év óta működik a település központjában, mely az alábbi alapszolgáltatásokat nyújtja:

- ▲ étkeztetés
- ▲ házi segítségnyújtás
- ▲ idősek nappali ellátása – intézményen belüli szociális foglalkoztatás

Az intézmény szakosított ellátási formája az Idősek Otthona.

Az Orosházi Kistérség keretein belül működő jelzőrendszeres házi segítségnyújtás is biztosított a településen, melyet a Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ képzett munkatársai látnak el, továbbá a kistérség

biztosítja a település lakosai számára a családsegítés és gyermekjóléti ellátás keretében igénybe vehető szolgáltatást is.

Csanádapácán az oktatás az egyházi fenntartású, Nagyboldogasszony Katolikus Általános Iskola és Óvoda keretein belül valósul meg.

Az Arany János Művelődési Ház a kulturált szabadidő eltöltését biztosítja. A sportolási lehetőséget a faluban élő, sportolni vágyó lakosok számára a Csanádapácai Sportcentrum biztosítja a művelődési ház mögötti területen.

Csanádapácán az egészségügyi/orvosi ellátás az önkormányzat által biztosított.

A lakónépesség számának változása 1. számú táblázat:

	lakónépesség
2012(fő)	2599 fő
2013 (fő)	2563 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98.76 %
2014 (fő)	2527 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98.59 %
2015 (fő)	2473 fő
Lakónépesség számának változása (%)	97.86 %
2016 (fő)	2461 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.51 %

Forrás: TEIR, KSH- TSTAR

Lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és más településen tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

népesség megoszlása 2016-ban 2. számú táblázat:

állandó népesség száma	2633 fő
nő	1358 fő
	51.58 %
férfi	1275 fő
	48.42 %
0-2 évesek	66 fő
	2.51 %
0-14 éves nők	177 fő
	6.72 %
0-14 éves férfiak	181 fő
	6.87 %
15-17 éves nők	38 fő
	1.44 %
15-17 éves férfiak	43 fő
	1.63 %
18-59 éves nők	716 fő
	27.19 %
18-59 éves férfiak	738 fő
	28.03 %
60-64 éves nők	101 fő
	3.84 %
60-64 éves férfiak	116 fő
	4.41 %
65 év feletti nők	326 fő
	12.38 %
65 év feletti férfiak	197 fő
	7.48 %

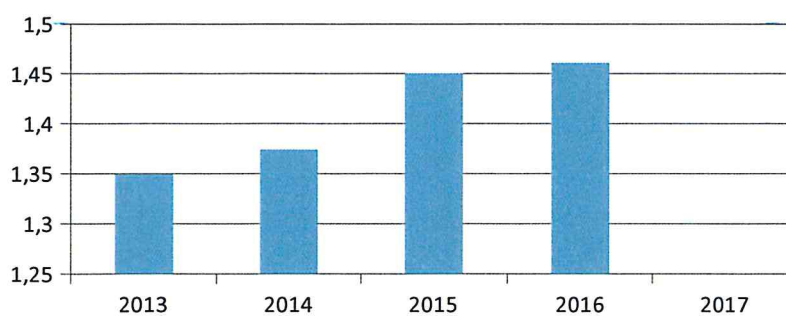
Forrás: TEIR, KSH- TSTAR

Öregedési index 3. számú táblázat:

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	505	371	136.1
2013	506	375	134.9
2014	514	374	137.43
2015	515	355	145.07
2016	523	358	146.09
2017	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat

Forrás: TEIR, KSH- TSTAR

Öregedési index (%)

Belföldi vándorlások 4. számú táblázat:

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2012	43	62	-9
2013	50	51	-1
2014	50	60	-10
2015	44	49	-5
2016	59	51	8
2017	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat

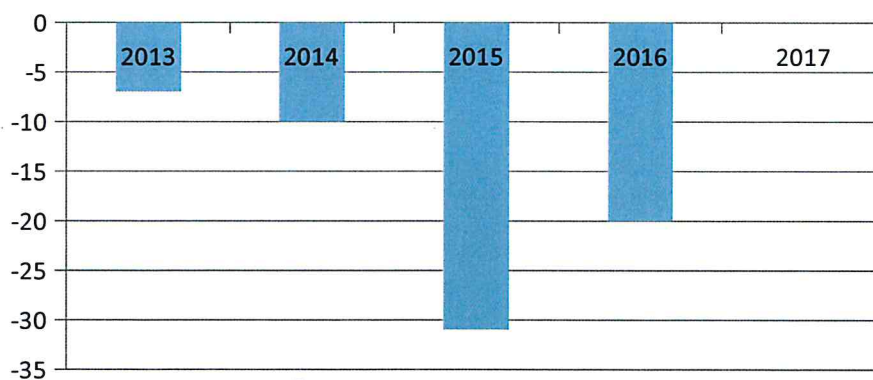
Forrás: TEIR, KSH- TSTAR

Természetes szaporodás 5. számú táblázat:

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2012	19	57	-38
2013	30	37	-7
2014	26	36	-10
2015	18	49	-31
2016	21	41	-20
2017	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat

Forrás: TEIR, KSH- TSTAR

természetes szaporodás (fő)

Értékeink, küldetésünk

A 321/2011 (XII. 27.) Korm. Rendelet 1§ (2) bekezdésének értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a: mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők.

Értékeink: megkülönböztetés tilalma, mely vonatkozik bárminemű diszkriminációra (korra, nemre, családi állapotra, nemzetiségi, faji hovatartozásra, egészségi állapotra) emberi értékek, emberi méltóság tiszteletben tartása, társadalmi szolidaritás.

Célunk, hogy Csanádapáca olyan településsé váljon, ahol minden ember egyenlő, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, továbbá célunk a településen élők életminőségének folyamatos javítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csanádapáca település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
 - a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet
- alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
 - a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
 - a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
 - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
 - az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
 - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
 - a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)
- előírásaira.

Az alábbiakban felsorolásra kerülnek a kapcsolódó stratégiák, melyek ismerete azért elengedhetetlenül fontos, mert a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is:

EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényhez kapcsolódóan Csanádapáca Községi Önkormányzat a 4/2015. (II.18.) számú önkormányzati rendeletében a szociális igazgatásról és szociális ellátási formák megállapításának helyi szabályairól rendelkezik. Az 1993. évi III. törvényben nem szabályozott helyi támogatások szabályozására Csanádapáca Község Önkormányzat Képviselő- testülete további rendeleteket alkotott.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település dokumentumai, koncepciói, melyek konkrét célokat határoznak meg saját területükre vonatkozóan:

▲ Gazdasági program- Csanádapáca Község Önkormányzata Képviselő- testületének 47/2015 (III. 18.) rendelete,

▲ 25/2017. (XII. 28.) számú rendelet a helyi építészeti értékek védelméről.

A HEP a már meglévő, illetve tervezett stratégiákkal összhangban került kidolgozásra.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Csanádapáca a Dél-Alföldi Régióban, Békés megyében az Orosházi Kistérségben található. A kistérség 10 településből áll. Az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása azt a célt hivatott betölteni, hogy a települések érdekeit egyként, az erőforrások lehető legoptimálisabb kihasználása mellett valósítsa meg. Csanádapácán a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás kistérségi keretek között működik.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatok a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból származnak.

A roma/cigány lakosság számára vonatkozóan nincsenek pontos adataink, a településen nincs kisebbségi önkormányzat. Több helyen feltüntetésre került adathiány, mivel az előző évi hivatalos statisztikai adatok még nem állnak rendelkezésre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012.)

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát sokszor azonosítják a cigánysággal, ám a kettő nem fedi egymást. Az kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelhető az őket érintő diszkrimináció érvényesülése miatt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Békés megye a legelmaradottabb régiók egyike, ami az emberek átlagkeresetén is megmutatkozik, a bruttó átlagkereset jóval elmarad az országos átlagtól.

A településen a korábbi évek tapasztalatához hasonlóan most is igen magas a közüzemi díjtartozások száma, sok háztartásban működnek előrefizetős, kódhordozós gáz-és villanyórák.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyek. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. A fiatalok sok esetben hiába rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, a valós, gyakorlatban elsajátítható tapasztalatuk hiánya miatt nem alkalmazzák őket a munkáltatók.

A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években, Csanádapácán ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskeresők száma.

Szükséges azonban hangsúlyozni, hogy a közfoglalkoztatás csak átmeneti megoldást nyújt a munka nélkül maradt lakosság számára, nem lehet tartós célként meghatározni a közfoglalkoztatási programban való részvételt

Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató” és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.

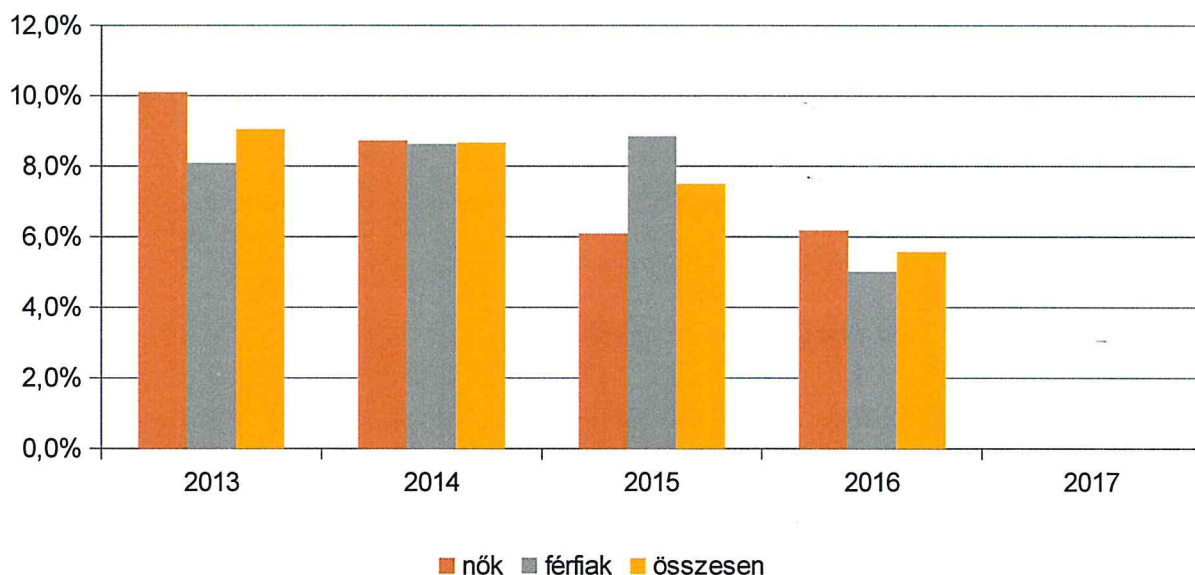
Az alábbi táblázatok a regisztrált munkanélküliek számának változását ismertetik Csanádapáca vonatkozásában

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	869	939	1 808	88	10,1%	76	8,1%	164	9,1%
2014	857	927	1 784	75	8,8%	80	8,6%	155	8,7%
2015	851	916	1 767	52	6,1%	81	8,8%	133	7,5%
2016	855	897	1 752	53	6,2%	45	5,0%	98	5,6%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Állás keresők aránya

A 3.2.1. számú táblázat éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott állás keresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott állás keresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, nők és férfiak hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013(4)	2014(4)	2015(4)	2016(4)	2017(4)
		138	167	129	103	#ÉRTÉK!
20 év alatti (TS 1002)	Fő	2	4	6	3	nincs adat
	%	1,4%	2,4%	4,7%	2,9%	#ÉRTÉK!
20-24 év (TS 1003)	Fő	19	19	17	14	nincs adat
	%	13,8%	11,4%	13,2%	13,6%	#ÉRTÉK!
25-29 év (TS 1004)	Fő	17	24	13	15	nincs adat
	%	12,3%	14,4%	10,1%	14,6%	#ÉRTÉK!
30-34 év (TS 1005)	Fő	17	18	13	15	nincs adat
	%	12,3%	10,8%	10,1%	14,6%	#ÉRTÉK!
35-39 év (TS 1006)	Fő	10	22	11	5	nincs adat
	%	7,2%	13,2%	8,5%	4,9%	#ÉRTÉK!
40-44 év (TS 1007)	Fő	16	20	16	6	nincs adat
	%	11,6%	12,0%	12,4%	5,8%	#ÉRTÉK!
45-49 év (TS 1008)	Fő	14	16	14	11	nincs adat
	%	10,1%	9,6%	10,9%	10,7%	#ÉRTÉK!
50-54 év (TS 1009)	Fő	17	14	12	9	nincs adat
	%	12,3%	8,4%	9,3%	8,7%	#ÉRTÉK!
55-59 év (TS 1010)	Fő	20	23	16	11	nincs adat
	%	14,5%	13,8%	12,4%	10,7%	#ÉRTÉK!
59 év feletti (TS 1011)	Fő	6	7	11	14	nincs adat
	%	4,3%	4,2%	8,5%	13,6%	#ÉRTÉK!

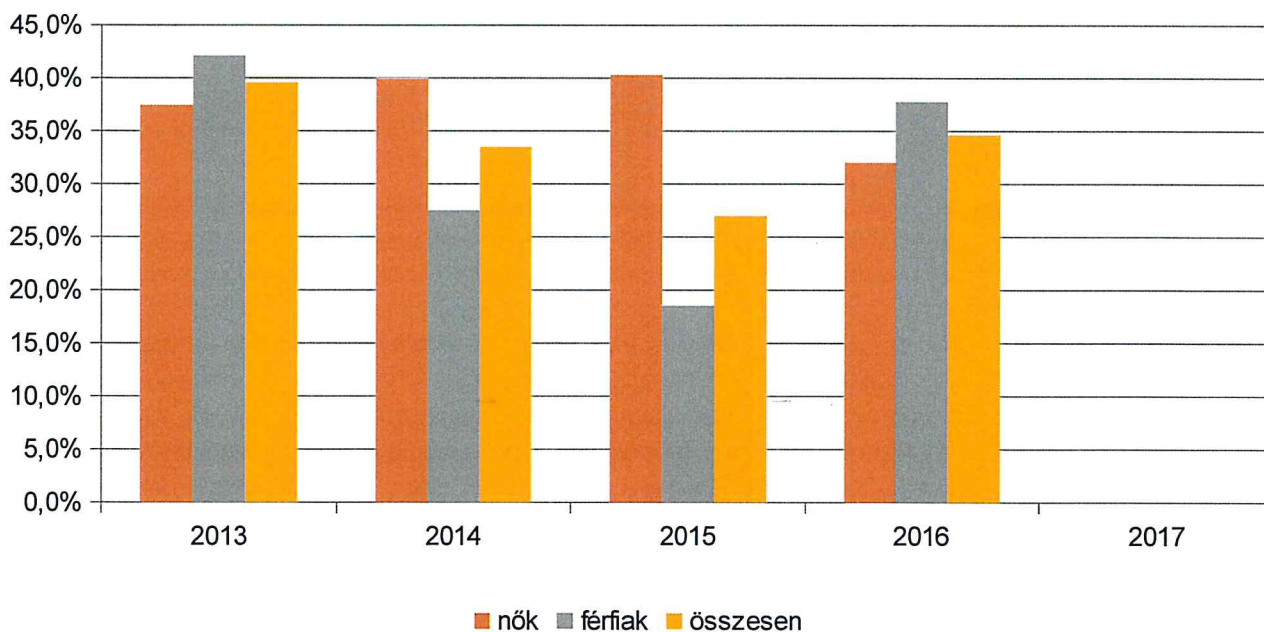
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	88	76	164	33	32	65	37,5%	42,1%	39,6%
2014	75	80	155	30	22	52	40,0%	27,5%	33,5%
2015	52	81	133	21	15	36	40,4%	18,5%	27,1%
2016	53	45	98	17	17	34	32,1%	37,8%	34,7%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál régebben munkanélküliek aránya

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	200	195	395	15	7,5%	5	2,6%	20	5,1%
2014	202	199	401	10	5,0%	7	3,5%	17	4,2%
2015	193	199	392	7	3,6%	8	4,0%	15	3,8%
2016	191	197	388	5	2,6%	3	1,5%	8	2,1%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mindenképpen szükséges kiemelni, hogy még mindig vannak olyan személyek, akik munkanélküliek, de nem regisztrálták magukat a munkaügyi központ kirendeltségein.

A közfoglalkoztatásban nagyobb számban foglalkoztatnak férfiakat a munka jellege miatt, de ez nem a nőket érő hátrányos megkülönböztetés, mivel ők nem tudnak ellátni bizonyos feladatköröket. Természetesen az önkormányzat igyekszik a nőknek is megteremteni a lehetőséget, hogy közfoglalkoztatásba behívásra kerüljenek, többek között azért is, mert a közfoglalkoztatottak zöme segélyben részesül és az éves felülvizsgálat során le kell igazolniuk keresőtevékenységet, abban az esetben ha ezt valaki nem tudja leigazolni az ellátás megszüntetésre kerül -szankciósan- és így ellátás nélkül marad. Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés.

A közfoglalkoztatás az önkormányzat kérelmére és elfogadás esetén a munkaügyi központtal megkötött hatósági szerződés útján működik. A közfoglalkoztatásban résztvevők számának megtervezése mindig az előző év március 1. és szeptember 30. közötti időszakának átlagléttszáma alapján történik. Ebben az időszakban sokan mennek fizetés nélküli szabadságra, hogy a helyi vállalkozóknál dolgozzanak, emiatt következhet az, hogy az alábbi táblázat közfoglalkoztatásban résztvevők számának csökkenését mutatja. A Start mintaprogram mellett hosszú időtartamú közfoglalkoztatás is megvalósul, illetve annak keretein belül különböző képzéseket biztosít a Munkaügyi Központ.

3.2.5. számú táblázat- közfoglalkoztatásban résztvevők száma, Start mintaprogram:

	Közfoglalkoztatásban résztvevő személyek száma
2015	84
2016	95
2017	68

Forrás: önkormányzat adatai

A romák/cigányok foglalkoztatására vonatkozóan adatok nincsenek, mivel nem tudjuk kik azok, akik roma származásúnak vallják magukat.

A megváltozott munkaképességű személyek számára szintén az önkormányzat által szervezett fejlesztő foglalkoztatásban,- munka törvénykönyve szerinti munkaviszony és szociális törvény szerinti fejlesztési jogviszony- van lehetőség az elhelyezkedésre. Ezek a foglalkoztatási programok pályázati pénzből valósulnak meg, mely pályázathoz kapcsolódó szerződés 2017. április 1- december 31-ig, majd 2018. január 1-től 2020. december 31-ig került megkötésre. A működéshez szükséges támogatásra és az évenként teljesítendő feladatmutató vonatkozásában évenként szükséges igénybejelentést tenni.

Ez a fajta foglalkoztatás hatalmas segítséget jelent a családoknak, nagyon fontos szerepet töltenek be a közösségben, különös tekintettel arra, hogy ezekben a programokban résztvevők nagyrészt mélyszegénységben élő személyek.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	164	0	0,0%	46	28,0%	118	72,0%
2014	155	0	0,0%	52	33,5%	103	66,5%
2015	133	2	1,5%	50	37,6%	81	60,9%
2016	98	2	2,0%	35	35,7%	61	62,2%
2017	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül.

A népességen belül a regisztrált munkanélküliek között nagy számban vannak azok a személyek, akik nem rendelkeznek középfokú végzettséggel, szakképzettséggel, számukra még nagyobb nehézséget okoz az elhelyezkedés, mivel a legtöbb meghirdetett álláshelyre képzett munkaerő jelentkezését várják. A nyilvántartott álláskeresők között elvétve van még néhány olyan személy is, aki nem hogy középfokú végzettséggel nem rendelkezik, de az általános iskola nyolcadik osztályát sem végezte el. Településünkön évek óta nem indult általános iskolai felnőttképzés. A középfokú felnőttoktatásban résztvevők számáról adatokkal nem rendelkezünk, így arról sem, hogy melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást azok a személyek, akik élnek ilyen lehetőséggel.

Csanádapácán kevés a munkalehetőség, így sokan, akik tehetik, és lehetőségük nyílik rá Békéscsabára és Orosházára járnak át dolgozni, de legtöbb esetben még a városban is nehéz elhelyezkedni. Gyakori példa az is, hogy a munkába állás jelenti a problémát, mert nincs pénz az utazás költségeire, vagy nők esetében nincs kire hagyni a gyermeket.

A településen felnőttképző programok ugyan nincsenek, de a vonzásközpontban több képzést is indítanak, ezeknek egy része igaz, anyagi megterhelést jelent és épp ezért nem mindenki számára elérhető, másik részük viszont a munkaügyi központ által támogatott képzések/ TKKI által indított képzések. Pontos adatok arra vonatkozóan, hányan vesznek részt a településen élők közül felnőttképzésben nincsenek, de ez a szám a munkanélküliek számához képest alacsony.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra jogosultság feltételeit, érvényesítésének garanciáit.

Aktív korúak ellátása

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT)

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás, feltéve, hogy saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (2018-ban 28.500.- Ft.) 90 %-át és vagyona nincs. Az ellátás havi összege 25.600.- Ft. A támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni. A jogosultság fennállása alatt minden támogatottnak legalább 30 nap jogviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon nyílik lehetősége az ellátottnak: nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet végez, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti ellátás

Egészségkárosodási vagy gyermekfelügyeleti ellátás állapítható meg annak a személynek, aki egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401))		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	15,08	0,83%	82,26	59,61%
2014	16,92	0,95%	67,60	43,33%
2015	3,50	0,20%	47,94	37,16%
2016	4,54	0,26%	27,64	26,83%
2017	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ápolási díj: a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Közgyógyellátás: a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Az 1993. évi III. törvény 45. § szerint a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján - pénzbeli vagy természetbeni formában - települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

A közüzemi díj támogatás a településen bejelentett lakcímmel rendelkező és életvitelszerűen a településen tartózkodó személyek számára az általuk lakott lakás közüzemi díj költségeinek teljesítéséhez nyújtott támogatás.

A településen sokan küzdenek az eladósodással, több háztartásban került beszerelésre kódhordozós készülék.

A 3.4.1. számú táblázat áttekintése után jól látható, hogy minden évben jelentős a közüzemi díj támogatásban részesítettek száma, viszont a településen adósságkezelési szolgáltatás nem működik.

3.4.1. számú táblázat- lakásfenntartási /közüzemi díj és adósságcsökkentési támogatásban részesülők:

	Lakásfenntartási/ közüzemi díj támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2014	195	-
2015	143	-
2016	119	-
2017	112	-

Forrás: TEIR, KSH TSTAR

A települési önkormányzatnak nincs tudomása veszélyeztetett lakhatási helyzetekről, azok az ingatlanok amelyek kényszerbontás alatt állnak lakatlanok. A községben nem élnek hajléktalanok.

Csanádapáca Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a lakáscélú támogatásokról szóló 12/2001. (I.31.) Korm. rendelet 23. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az első lakáshoz jutás helyi támogatási rendszerét az 1/2012. (II.14.) számú rendelet módosításáról szóló 5/2016. (I.29.) számú rendelet szabályozza. Az önkormányzat tulajdonában vannak bérlakások és szociális lakások, melyek számát az alábbi táblázat ismereti.

3.4.2. számú táblázat- lakás állomány:

db	bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2015	6	-	7	-	-	-
2016	6	-	7	-	-	-
2017	6	-	7	-	-	-

Forrás: önkormányzati adatok

Szociális lakhatás

Egyre nagyobb igény mutatkozik erre a típusú lakhatás biztosítására.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Csanádapáca területén napjainkban nem azonosítható szegregátum. A szociális hátrányokkal küzdő lakosság szórt jelleget mutat.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ 4. pontja az önkormányzatok számára kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátások közül az alábbiakat biztosítja:

- ▲ háziorvosi ellátás (2 háziorvosi szolgálat működik a településen),
- ▲ fogorvosi alapellátás,
- ▲ védőnői ellátás,
- ▲ iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A területi ellátásért felelős kórház Orosháza Városi Önkormányzat Kórháza.

A Védőnői Szolgálat, a Vöröskereszt Helyi Szervezete, a Nyugdíjas Klub a településen gyakran szervez prevenció és szűrőprogramokat, továbbá a kora gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Az önkormányzat megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztályok egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

A sportolási lehetőséget a faluban élő, sportolni vágyó lakosok számára a Csanádapácai Sport Centrum biztosítja a művelődési ház mögötti területen.

A szociális alapszolgáltatásokhoz a Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ biztosítja a településen élők számára az egyenlő esélyű hozzáférést. A preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosság önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása. Az intézmény szakosított ellátási formája az Idősök Otthona, ahol az önmaguk ellátására nem vagy csak folyamatos segítséggel képes, napi négy órás gondozási szükségletet meghaladó személyek ellátásáról gondoskodnak. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a civil szervezetek.

Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat évek óta különböző programokkal, családi nap szervezésével gondoskodik a gyermekek nyári szabadidejének hasznos eltöltéséről, lehetőséget biztosít kirándulásokra ingyenesen vagy kedvezőfeltételek mellett.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetősége
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése
Adósságrendezés, az eladósodás kiútjai, megelőzés lehetőségei	Életviteli tanácsadás
Sok a közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Nyílt munkaerőpiacon történő elhelyezkedés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni, és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Csanádapácán a gyermekek száma az évek folyamán továbbra is csökkenést mutat és általában az a jellemző, hogy azok a családok vállalnak gyermeket, illetve több gyermeket, akik anyagi háttérrel nem rendelkeznek, szegénységben, mélyszegénységben élnek. A családi háttér a gyermek jövőjét nagymértékben meghatározza.

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb. Amikor egy családba fogyatékkal élő gyermek születik a legtöbb esetben nagyon nehéz a szülőknek megbirkózni a tudattal, elfogadni, hogy beteg a gyermekük és mindezek mellett a család egész életét, hétköznapijait teljesen át kell alakítani.

Településünkön jól kiépült jelzőrendszer működik, melynek tagjai a védőnők, az iskola és óvoda, továbbá az önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat. A jelzőrendszer tagjai két havonta üléseznek és megbeszélik a felmerülő problémákat, feltárt veszélyhelyzeteket.

A Gyvt a veszélyeztetettség fogalmát az alábbiak szerint fogalmazza meg:

„Olyan a gyermek vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.”

A védelemben vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelemben veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Csanádapácán magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma, ennek oka a településen élők alacsony jövedelmi helyzete. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult: - az ingyenes, vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, egyéb feltétel teljesülése esetén – a szünidei gyermekétkeztetésre, - természetbeni támogatásra (augusztus, november hónapban) - egyéb kedvezmény igénybevételére (pl. ingyenes tankönyv)

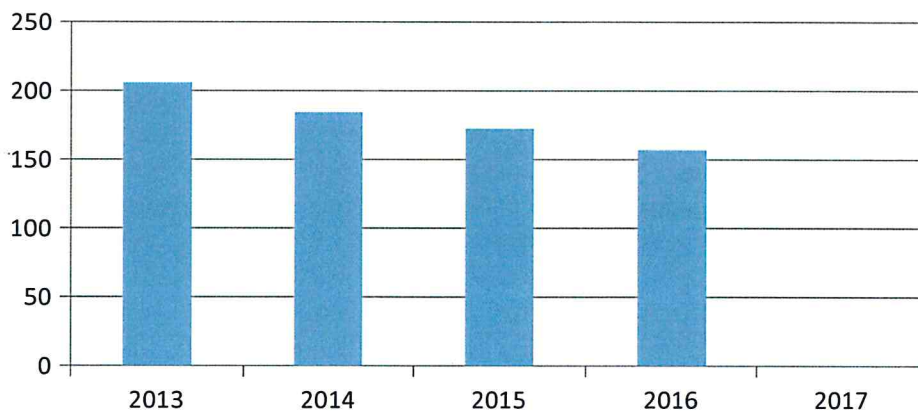
Az elmúlt években egy család volt jogosult kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	206
2014	185
2015	173
2016	157
2017	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres kedvezmények

■ Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)

Csanádapáca Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.18.) számú rendelete alapján az önkormányzat a gyermek születésére tekintettel egyszeri, pénzbeli, 20.000,-Ft összegű támogatásban részesíti a családokat, illetve a gyermekét egyedül nevelő szülőt, amennyiben a gyermeket saját háztartásában neveli és a gyermek születésének időpontjában legalább két éve csanádapácai lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezik.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért nagy szerepe van az óvodai és iskolai étkezéseknek. Fontos szempont az életkor specifikus étrend, a megfelelő tápértékkel bíró étkezés biztosítása.

A nyári szünet időtartama alatt a szünidei gyermekétkeztetés keretében 43 munkanapon keresztül biztosított a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek étkezése, illetve azoknak az általános iskolás korú, csanádapácai lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező gyermekeknek az étkeztetése, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek.

Az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon biztosított a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek étkeztetése.

Az önkormányzat a tanév megkezdésekor igyekszik segítséget nyújtani a megnövekedett kiadásokra tekintettel, ezért településünkön lehetőség van iskolakezdési támogatás igénybevételére azoknak, akik a helyi rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelnek, továbbá minden évben a Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázathoz csatlakozva próbálja inspirálni és támogatni a felsőoktatási tanulmányokat folytatókat.

Csanádapácán nincsenek menekültek, menedékjogot kérők, átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek, gyermekek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Csanádapácán jelenleg nincs szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

1. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú – (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)
2. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ – (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)
3. a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

Csanádapácán több gyermek részére került megállapításra hátrányos helyzet, ennek oka minden esetben a szülő(k) iskolai végzettsége.

A Védőnői Szolgálatnál két védőnő dolgozik és látják el a településen élő várandós kismamákat, csecsemőket, kisgyermeket, óvodás és iskolás korúakat.

A településen nincs betöltetlen háziiorvosi praxis, két háziorvos látja el a lakosságot, felnőtteket és gyermekeket, illetve megbízási szerződés alapján havonta egyszer a védőnői szolgálatnál gyermekorvos is rendel.

Csanádapácán nem működik bölcsőde és családi napközi sem, de a 14 éven aluli kiskorú gyermekek napközbeni ellátása a tanév tartalma alatt az iskolai napközi által megoldott.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége.

Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat Területi Irodájában krízishelyzetbe került személyek támogatását célzó kríziscsomag került elhelyezésre, melyet minden hónapban 5.000,- Ft értékben hideg, tartós élelmiszerekkel tölt fel az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Sajátos nevelési igényű tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők csoportja.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézséggel küzdő gyermekek:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás szabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A településen sajátos nevelési igényű tanulók sem az óvodai nevelésben, sem az iskolai oktatásban nem vesznek részt. Hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma a korábbiakhoz képest jelentősen csökkent, és továbbra sem tapasztalható az oktatási intézményeken belüli elkülönítésük.

Az óvodai nevelés adatait, valamint az általános iskolai adatokat az alábbi adattáblák tartalmazzák:

4.4.1. számú táblázat- óvodai nevelés adatai:

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	100	
Óvodai csoportok száma	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7:00- 17:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	8	-
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	8	-
Gyógypedagógusok létszáma	-	-
Dajka/gondozónő	4	-
Kisegítő személyzet	1	-

Forrás: helyi adatgyűjtés

Csanádapácán az elmúlt években nem volt példa arra, hogy helyhiány miatt nem tudtak volna gyermeket elhelyezni az óvodában.

4.4.2. számú táblázat- óvodai nevelés adatai:

	3-5 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2013/2014	59	4	105	1	80	-
2014/2015	63	4	100	1	72	-
2015/2016	60	4	100	1	77	-
2016/2017	65	4	100	1	84	-

Forrás: TEIR, KSH TSTAR, helyi adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat-általános iskolák adatai:

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2015/2016	6	6	12	-	-	-	1
2016/2017	5	7	12	-	-	-	1
2017/2018	5	6	11	-	-	-	1

Forrás: helyi adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	113	92	205	22	10,7%
2013/2014	108	88	196	46	23,5%
2014/2015	102	111	213	44	20,7%
2015/2016	97	102	199	91	45,7%
2016/2017	83	111	194	59	30,4%

Forrás: TEIR, KSH Tstar

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma magas	Munkahelyteremtés, életvezetési tanácsadás
Születések száma alacsony	Gyermekvállalás ösztönzése
Hátrányos helyzetű gyermekek életminősége	Hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása, felzárkóztatás.
Bölcsőde hiánya	Bölcsőde létrehozása a településen.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez :

▲ Az Alaptörvény XV. Cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében

▲ A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv

▲ A tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról

▲ A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

A népesség nemek szerinti megoszlásának tekintetében településünkön is elmondhatjuk, hogy a népességben belül a nők átlagéletkora magasabb, mint a férfiaké.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

Csanádapácán a munkavállalási korúak számának és a foglalkoztatás, valamint munkanélküliség arányának vizsgálata során hasonló eredményeket kapunk férfiak és nők vonatkozásában is, de azt is kijelenthetjük, hogy a regisztrált munkanélküliek számát és a tartós munkanélküliek számát vizsgálva külön férfiak és külön nők esetében a nők aránya magasabb. A nyilvántartott pályakezdő állás keresők számának vizsgálata során szintén azt láthatjuk, hogy a nők száma magasabb, mint a férfiaké.

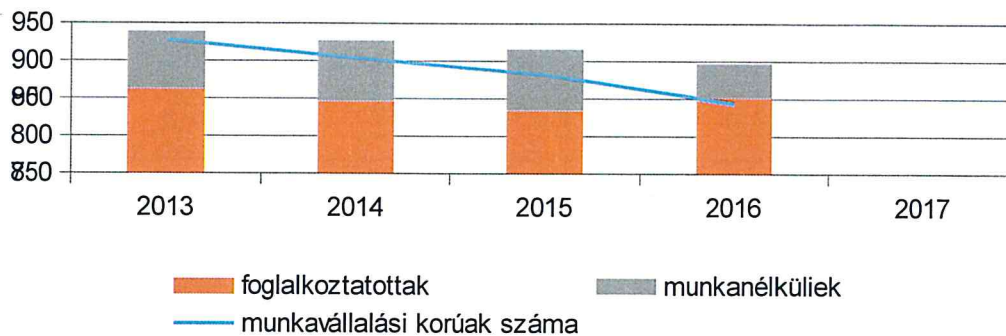
Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a munkanélküli nők közül hány fő és milyen végzettséggel rendelkezik.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

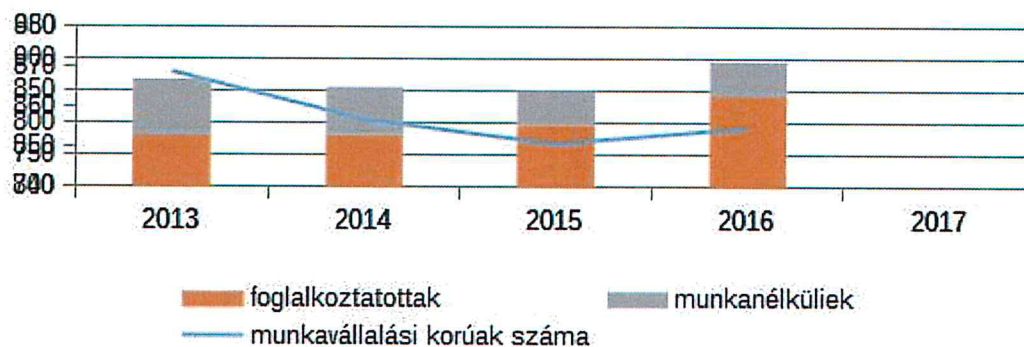
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	939	869	863	781	76	88
2014	927	857	847	782	80	75
2015	916	851	835	799	81	52
2016	897	855	852	844	45	53
2017	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat	nincs adat

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Férfiak foglalkoztatási helyzete (fő)

Nők foglalkoztatási helyzete (fő)

Annak, hogy a tartós munkanélküliek között magasabb a nők aránya háttérben állhat a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás (GYES, GYED, GYET), mely nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Sok munkáltató azért nem alkalmaz a fiatalabb korosztályból nőket, mert még gyermekvállalás előtt állnak, a másik véglet viszont az, hogy nem veszik fel a munkakör betöltésére jelentkező nőket, mert kisgyermekük van és „problémás” lehet, hisz ha a gyermek megbetegszik, a szülő igyekszik mellette lenni. A gyermekgondozási szabadságról munkahelyükre visszatérni szándékozó nők nehéz helyzetben vannak azért is, mert készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak. A nők csoportján belül is még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, számukra az elszegényedés kockázata fokozottan jele van. Azok a családok, ahol a gyermekvállalás miatt elhelyezkedési nehézséggel küzdenek a nők, magasabb arányban szegényednek el.

A településen foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők között nagy számban vannak jelen a nők is. A közfoglalkoztatottak között magasabb számban vannak a férfiak, de ez nem diszkrimináció, egyszerűen csak az az oka, hogy bizonyos munkakört a nők nem tudnának ellátni, több az olyan programok száma, amibe inkább férfiakat tudnak bevonni. Természetesen az önkormányzat igyekszik segítséget nyújtani legalább abban, hogy közfoglalkoztatásba legalább annyi időre a nők is bevonásra kerüljenek, hogy a segély folyósításának feltételeként előírt keresőtevékenységet le tudják igazolni, és így ne kerüljön megszüntetésre a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósítása.

A nők hátrányos megkülönböztetésére nincsenek számszerű, pontos adataink, illetve az is megfigyeleltő, hogy az időnymunkák tekintetében gyakrabban foglalkoztatnak női munkavállalókat, mint férfi munkavállalókat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Az esélyegyenlőségi program célja a munka és a családi élet összeegyeztetése a nők számára, ezt megkönnyítené például, ha a településen működne bölcsőde. Jelenleg településünkön óvoda és általános iskola működik, illetve iskolai napközi, ami biztosítja a gyermekek napközbeni elhelyezését a tanév tartalma alatt.

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

A tekintetben kevés adat áll rendelkezésünkre, hogy a gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket. A helyi tájékozódás alapján azonban elmondható, hogy léteznek „gyermekbarát” munkahelyek, illetve a szülők a nagyszülők, dédszülők, ismerősök segítségét veszik igénybe a gyermek elhelyezését nyújtó intézménybe szállításában vagy hazavitelében.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az anya- és gyermekgondozás területe elsődlegesen a védőnői szolgálat munkájában jelenik meg.

Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós kismamákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	2	92	46
2014	2	98	49
2015	2	90	45
2016	2	91	46
2017	2	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkája szintén nem elhanyagolható ezen a területen. A védőnői szolgálat, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat egyaránt segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és az ezekhez tartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakról nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától, jó része a családban marad. Sok esetben az áldozat megbocsát és tovább tűri a bántalmazást. Kiemelten fontos terület az esélyegyenlőség megteremtése szempontjából, hogy kiemelt hangsúlyt kapjanak azon jellegű tájékoztatások, amelyek azon szervezetek mutatják be, ismertetik ahová a bántalmazott nők fordulnak. Kiemelt feladat a nők ez irányú tájékoztatása, illetve a társadalmi érzékenyítés lehetséges formáira történő figyelemfelhívás (pl. felvilágosító programok már az iskolában, a terhesgondozáson; plakátokkal).

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben lévő nők számára sokszor az anyaoththonok, családok átmeneti otthona nyújtanak menedéket, biztonságot. Sajnos ezekben az intézményekben várólista van, így nem biztos, hogy azonnali segítséget tudnak nyújtani az arra rászorulóknak. Csanádapáca 50 km-es körzetében két ilyen szolgáltatást nyújtó intézmény működik. Békéscsabán működik a Családok Átmeneti Otthona, Orosházán a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet Családok Átmeneti Otthona található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Az önkormányzati képviselők körében a nők többségben vesznek részt a település ügyeinek megvitatásában, irányításában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Csanádapácán, mint a legtöbb hasonló adottságú településen a nők számos nehézséggel találkoznak életpályájuk során. A munkanélküliség is ezek köré tartozik. Minden korosztálynak megvannak a maga nehézségei. Nehéz elhelyezkedni a nőnek, ha fiatal, mert családalapítás előtt áll, nehéz visszakérülni a munka világába gyás után, vagy ha 40-50 éves korban szűnik meg a munkaviszonya.

Csanádapácán nincs olyan szervezet, ami célzottan a nők érdekeit képviselné, védené, esélyegyenlőségét segítené.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkanélküliség kockázata a nők körében magasabb.	Segíteni kell a nők munkaerő-piaci elhelyezkedését és visszatérését a GYES után, a tanulmányok befejeztét követően.
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Lehetőséget kell biztosítani az elhelyezkedéshez meg kell teremteni a gyermekek számára a napközbeni felügyeletet.
Nőket érő családon belüli erőszak rejtett probléma	Információ, támogatás
Kisgyermekes anyák elhelyezkedési nehézségei, munka és a családi élet összeegyeztetését segítő bölcsődei ellátás hiánya, szolgáltatási hiányosságok	Bölcsőde működtetése, szolgáltatások bővítése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Csanádapáca előregedő település, ami azt jelenti, hogy a 65 év feletti állandó lakosok száma magasabb. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak ebből következik, hogy sok idős ember egyedül marad, mert gyermekeik az ország más részein élnek. A fizikai, szellemi aktivitása hanyatlik, sokaknál megjelenik a depresszió és az időskori demencia, ami a szellemi képességek visszafordíthatatlan hanyatlását jelenti. Az idősök- életkorukból adódóan- gyakran válnak áldozattá, egyre több az ezen célcsoportot érő bűncselekmény.

A településen élő idős korú, nyugdíjkorhatárt betöltött személyek döntő többsége saját jogú nyugellátásban részesül, és ehhez párosul az esetek többségében a hozzátartozói nyugellátások közül az özvegyi nyugdíj. Csanádapácán a nyugdíjkorhatárt elért személyek mellett még sokan részesülnek nyugdíjszerű ellátásban, ezek a hozzátartozói nyugellátások körébe sorolhatók, mint például árvaellátás, ideiglenes özvegyi nyugdíj.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	353	522	875
2014	348	505	853
2015	330	489	819
2016	328	472	800
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka annak az időskorú személynek nyújtható, aki megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkezi, ilyen ellátás a településen élők közül csak keveseknek van megállapítva.

Azoknak az idősebb korosztályhoz tartozó, irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betöltő személyeknek, akiknek nincs ellátása, a kormányhivatal járási hivatalánál van lehetőség nyugdíj előtti álláskeresési segélymegigénylésére.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Azok a nyugdíjkorhatárt betöltő személyek, akik munkahellyel rendelkeznek az irányadó nyugdíjkorhatár betöltését követően, ha tehetik - jövedelmi helyzetük miatt- gyakran nem mennek nyugdíjba, hanem munkahelyükön maradnak és tovább dolgoznak.

Sajnos azok az idősebb, jellemzően 55 év feletti, akik elveszítik a munkahelyüket, sokszor hiába próbálnak elhelyezkedni, a munkáltatók nem alkalmazzák őket, inkább fiatalabb munkaerőt vesznek fel a meghirdetett álláshelyekre. A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, a szakirodalomból tudjuk, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, hisz nehezebben helyezkednek el és sokszor a leépítések is magasabb arányban érintik őket.

Az élethosszig tartó tanulás azoknak az idősebb korosztályhoz tartozó embereknek az életében, akik munkahellyel rendelkeznek általában jelen van, hisz a munkáltatók megköveteli a képzéseken való részvételt, ezzel szemben azok az idősök, akik munkanélküliek már nem kezdenek bele képzési programokba sem továbbképzésbe, sem átképzésbe. A tapasztalat azt mutatja, hogy ezek az idősök várják a nyugdíjkorhatár betöltését és addig az önkormányzatnál igénybe vehető támogatásokból próbálják fenntartani magukat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Csanádapácán a Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátást.

Alapszolgáltatások körében: étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	506	90	18%
2014	514	90	18%
2015	515	90	17%
2016	523	90	17%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A településen jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és családsegítő szolgálat is működik, melyet a kistérség működtet.

Szakosított ellátási formák:

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatás keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultak állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondoskodni.

A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ szakosított ellátási formája az idősök otthona.

A településen élők, köztük az idősök, széleskörű ismeretekkel rendelkeznek az igénybe vehető szolgáltatásokról, ellátásokról.

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége az idősebb korosztály számára biztosított. A településen gyakran szerveznek konkrétan az idősebb, nyugdíjas korosztályt célzó rendezvényeket, melyeken nagy számban megjelennek, továbbá lehetőség van helyben a vallásgyakorlásra is, mely az idősök többségének nagyon fontos.

Az Arany János Művelődési Ház könyvtárában biztosított a számítógép-használat valamint az internet-használat, amelyhez a könyvtár dolgozói felhasználói segítséget nyújtanak.

Javasolt lenne a későbbiekben ismételt számítógép-ismereti tanfolyamot szervezni, az igények függvényében.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön nyugdíjasklub és dalkör működik. Mindezek mellett természetesen több rendezvényre is várják az időseket. A Csanádapáca és Vidéke Mozgáskorlátozottak Szervezete év közben több alkalommal szervez programokat, melyekre nagy számban érkeznek idősek. A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ szintén több alkalommal rendezvényeket tart az időseknek, illetve az elmúlt években többször került megrendezésre olyan program is, ami a generációk közötti kapcsolat erősítését szolgálja. Az Idősek Otthona lakóinak az óvodások és kisiskolások gyakran tartanak előadásokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, nagy a kockázata az elmagányosodásnak, kirekesztődésnek.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése.
Az idősebb korosztályhoz tartozók gyakrabban válnak áldozattá,	Idősek védelmét szolgáló intézkedések bővítése. Veszélyeztető tényezők feltárása, észlelési hatékonyság növelése. Jelző- észlelő rendszer fejlesztése, kiterjesztése.
Kevesen tudják használni a számítógépet, a technika fejlődésével így egyre inkább lemaradnak.	Az időseket célzó tanfolyam, ahol megtanulhatják a számítógép és az egyre modernebb technika használatát.
Az 55 év felettiek elhelyezkedési nehézségei	Védett munkahelyek teremtése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

A fogyatékos személyeket érintő döntések során tekintettel kell lenni arra, hogy a fogyatékos személyek a társadalom és a helyi közösség egyenrangú tagjai, ezért meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik számukra a társadalmi életben való részvételt.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek mindennapi életük során a közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az oktatás, képzés és munkalehetőségek, a kultúra, valamint a sport területén is.

A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük előmozdításáról szóló 1998. évi XXVI. tv.(a

továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Ft. 57/B §.)

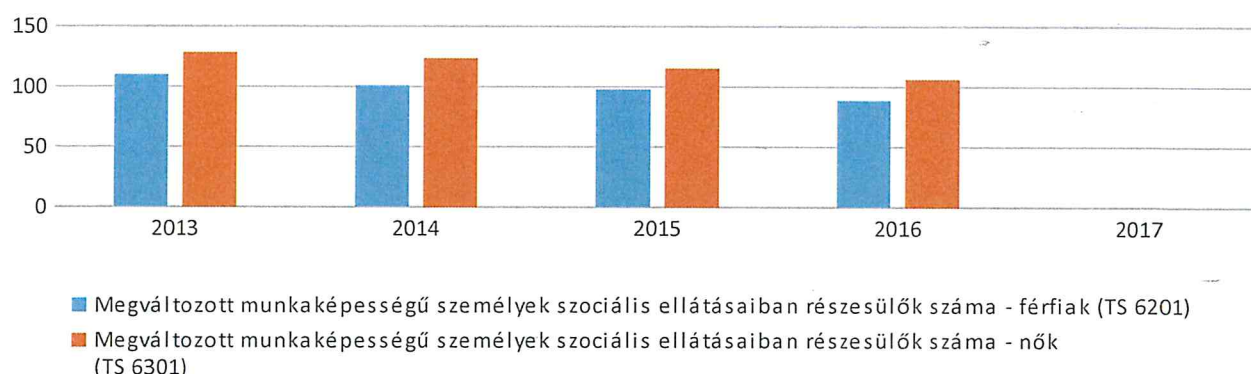
Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	110	129
2014	101	124
2015	98	116
2016	89	107
2017	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

A fogyatékkal élő személyek számára a településen a Gyöngyfüzét Szociális Szolgáltató Központ keretein belül igénybe vehető alapszolgáltatások közé tartozik az étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás-intézményen belüli szociális foglalkoztatás.

Az intézményi jogviszonyban álló személy intézményen belüli foglalkoztatása az intézmény szakmai programja alapján az egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelő fejlesztő foglalkoztatás- munka törvénykönyve szerinti munkaviszony és szociális törvény szerinti fejlesztési jogviszony- keretében biztosítható. A szociális foglalkoztatásban képzett szakemberek (segítő, koordinátor) vesznek részt, hogy segítsék a munkahelyi beszoktatást és így segítsék a fogyatékkal élő személyt, hogy adott munkakör ellátására alkalmas legyen.

Arra vonatkozó adatokkal, hogy milyen mértékben éri a fogyatékkal élő személyeket hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, nem rendelkezünk, mint ahogy arra sincsenek számszerű adataink, hány személynek sikerült a nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedni. A tapasztalatok mindenképp azt mutatják, hogy nehéz a fogyatékkal élő személyek elhelyezkedése, de pozitívum a bevezetésre került rehabilitációs kártya, mert az a foglalkoztató, aki olyan fogyatékos személyt alkalmaz, aki rendelkezik rehabilitációs kártyával mentesül bizonyos járulékfizetési kötelezettség alól.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a családsegítés a fogyatékkal élő személyek számára is szintén elérhető alapszolgáltatás a településen, melyek jelenleg kistérségi működésben valósulnak meg.

A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ Idősek Otthonában a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 68. § (2) bekezdése szerint a 18. életévét betöltött, betegsége vagy

fogyatékosága miatt önmagáról gondoskodni nem képes, a 68/A. § (3) bekezdése szerinti gondozási szükséglettel rendelkező személy is ellátható, ha ellátása más típusú, ápolást-gondozást nyújtó intézményben nem biztosítható.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára helyben igénybe vehető szolgáltatásokról az önkormányzat, illetve a Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ dolgozói egyaránt igyekeznek tájékoztatást nyújtani.

Ellátási formák, amelyek a jogszabályok által biztosítottak a fogyatékkal élő személyek számára:

□ **Fogyatékosági támogatás:** Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki – látási fogyatékos, - hallási fogyatékos – értelmi fogyatékos, - mozgásszervi fogyatékos, - állapota kromoszóma rendellenesség miatt súlyosnak vagy középsúlyosnak minősíthető, - autista, illetőleg – halmozottan fogyatékos és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul.

A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

□ **Megváltozott munkaképességű személyek ellátásai:** A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű és aki a kérelem benyújtását megelőzően -a jogszabályban meghatározottak szerint – keresőtevékenységet nem végez és rendszeres pénzellátásban nem részesül. A megváltozott munkaképességű személy részére egészségi állapotától és rehabilitálhatóságától függően **rehabilitációs ellátást** vagy **rokkantsági ellátást** lehet megállapítani.

Rokkantsági járadék: Rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül.

□ **Közlekedési kedvezmény:** A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult.

□ **Parkolási igazolvány:** A mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003.(XII.1.) Korm. rendelet értelmében parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy
4. aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személyek jogai:

▲ **Környezet** A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. [Fot. 5. § (1)- (2)]

▲ **Kommunikáció** A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. [Fot. 6.- 7. §]

▲ **Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés** A fogyatékos személy számára a FOT-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. [Fot. 7/A.- 7/C. §]

▲ **Közlekedés** A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. [Fot. 8.- 10. §]

▲ **Támogató szolgálat, segédeszköz** Fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. [Fot. 11. §]

▲ **Egészségügy** A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. [Fot. 12. §]

▲ **Oktatás, képzés** A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították. [Fot. 13. §]

▲ **Foglalkoztatás** A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a szociális foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés - jogszabályban meghatározottak szerint - támogatásban részesíti. [Fot. 15.- 16. §]

▲ **Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel** A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához. [Fot. 17. §]

▲ **Kultúra, sport** A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni. A fogyatékos személyek szabadidő- és tömegsportját a Magyar Olimpiai Bizottság támogatja, a fogyatékos személyek verseny- és élsportjának támogatása a központi költségvetésből történik. [Fot. 18. §]

▲ **A rehabilitációhoz való jog** A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg. [Fot. 19.- 20. §]

Csanádapácán a fizikai akadálymentesítés már a legtöbb intézményben kiépült (rámpe, mosdó a mozgáskorlátozott személyek részére), illetve kiépülőben van, ezzel szemben az infokommunikációs akadálymentesítés (tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, tájékozódást segítő piktogramok) még nagyrészt hiányzik, de az elmúlt években történtek fejlesztések, infokommunikációs akadálymentesítést célzó beruházások.

Az összes intézménynek akadálymentesnek kellene lennie, fontos, hogy a közszolgáltatás tényleges igénybe vételéhez nem elég az épületbe bejutni, azt be is kell tudni járni - legalább a közszolgáltatás igénybevételéhez szükséges mértékben-, valamint veszély esetén biztonsággal el kell tudni hagyni.

A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket, és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan-halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó. Ezeknek a követelményeknek a településen nem vagy csak részben felelnek meg az intézmények. A pályázati források jelenthetik a legnagyobb megoldást a problémára.

A fogyatékos ember alapvető joga, hogy hozzájusson a közérdekű, valamint a jogai gyakorlásához szükséges információhoz. Ez a hozzáférés jelenti egyrészt azt, hogy a fogyatékos személy érzékelje az információkat, másrészt azt, hogy biztosított legyen számára a megfelelő értelmezés lehetősége. Ennek érdekében beruházásokra, fejlesztésekre van szükség.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen foglalkoztatott fogyatékkal élők száma alacsony.	További szociális foglalkoztatás szervezése, bővítése
Infokommunikációs és fizikai akadálymentesítés kiépülésének hiányossága	Fizikai akadálymentesítés, infokommunikációs akadálymentesítés bővítése
Fogyatékkal élők számára vonatkozó adathiány	Központi adatgyűjtés
Az érzékszervi fogyatékossgal élők jobban elszigetelődnek, társadalmi aktivitás alacsony.	Jelnyelvi tanfolyamon, tréningeken való részvétel.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak.

Csanádapácán működő civil szervezetek, egyesületek, alapítványok:

Nyugdíjas Klub

Vöröskereszt Helyi Szervezete

Csanádapáca és Vidéke Mozgáskorlátozottak Szervezete

Mézikék Nagycsaládosok Egyesülete

„Gábrriel” Bűnmegelőzési és Vagyonvédelmi Egyesület

Csanádapácaért Közalapítvány

Csanádapácai Előre Futball Club

Dohánylevél Hagyományőrző és Hagyományteremtő Egyesület

Adománykosár Egyesület

A Nyugdíjas Klub, valamint a Csanádapáca és Vidéke Mozgáskorlátozottak Szervezete minden évben több alkalommal szervez programokat és rendezvényeket tagjaik, illetőleg az idősök számára. Ezeken a civil kezdeményezéseken mindig nagy számban vesz részt a helyi lakosság.

A Vöröskereszt Helyi Szervezete ruhaosztást és egyéb adományosztást szervez a településen élő, rászorulóknak számára, továbbá segít lebonyolítani a helyben tartott véradásokat.

A „Gábrriel” Bűnmegelőzési és Vagyonvédelmi Egyesület ahogyan a nevében is benne foglaltatik bűnmegelőzés céljából alakult, tagjai igyekeznek Csanádapáca közbiztonságát megteremteni.

A Csanádapácaért Közalapítvány anyagi segítséget nyújt például a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat által szervezésre kerülő programok lebonyolításához. Itt fontos megemlíteni, hogy a településen élő vállalkozók is szívesen ajánlanak fel lehetőségeikhez mérten az általuk előállított termékekből és így hozzájárulnak egy-egy program sikeres lebonyolításához.

A Csanádapácai Előre Futball Club a labdarúgás szerelmeseinek támogatója.

A Dohánylevél Hagyományőrző és Hagyományteremtő Egyesület tagjai szeretnék a község tárgyi, szellemi hagyományait feltárni, megőrizni, dokumentálni.

A települési önkormányzat a civil szervezetek működését támogatja, pályázati úton anyagi hozzájárulást is nyújt, mellyel természetesen év végén el kell számolni a támogatottaknak.

A településen hagyománya van a- szépkorú személyek köszöntésének, továbbá évente többször megrendezésre kerülnek baba- mama börzék, melyek szervezésében a védőnők vesznek részt aktívan.

Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat területei irodáján dolgozó munkatársa a rászoruló gyermekek számára év közben több alkalommal szervez különféle programokat, illetve a nyári szünidő hasznos eltöltése kapcsán egy-egy napra kirándulást szervez, továbbá családi napot (főzéssel egybekötve).

A Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ Idősek Otthona lakói és az óvodások, kisiskolások számára is többször került megrendezésre egy-egy program, mely a generációk közötti kapcsolat erősítését szolgálja.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Az esélyegyenlőségi program elkészítését megelőzően tájékoztatást kaptak a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési szakemberek a program elkészítésének fontosságáról. Mindenki igyekezett a maga területén kigyűjthető adatokkal segíteni a munkát. A kapcsolattartás telefonon és személyes találkozásokkal valósult meg. A település hivatalos honlapján mindenki számára elérhető és megismerhető lesz az elfogadott dokumentum.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szegénység oka és következménye a munkanélküliség	Munkahelyek létrehozás, fenntartása, fejlesztése- munkaerő bővítése.
	Hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklése	Lehetőség megteremtése a változásra, továbbtanulás ösztönzése.
	Romákra vonatkozó adathiány	Átképzés, továbbképzés, munkahelyteremtés.
		Kezdeményezés
Gyermekek	Születések száma alacsony	Családbarát munkahely
	Anyagi problémákkal küzdő családok	Munkahelyteremtés, életvezetési tanácsadás
	Bölcsőde hiánya- korai fejlesztés, nevelés hiánya	Bölcsőde létrehozása
Idősek	Elmagányosodás	Nappali ellátásba történő integrálás
	A technika nehézségei, ismeretek hiánya	Tanfolyam.
	Elhelyezkedési nehézségek	Védett munkahely teremtés
Nők	Nőket érő erőszak	Információ, támogatás
	A munkanélküliség kockázata magasabb	Tájékoztatás (hátrányos megkülönböztetés esetén segítséget nyújtó szervezetek)
	Kisgyermekes anyák elhelyezkedési nehézségei	Bölcsődei nevelés, szolgáltatások hiányosságai
	Munkanélküliségből adódó elszegényedés	Munkahelyteremtés
Fogyatékkal élők	Adathiány	Adatgyűjtés
	Fizikai akadálymentesítés és infokommunikációs akadálymentesítés	Bővítés
	Elszigetelődés	Elhelyezkedés lehetőségének megteremtése, településen dolgozó szakemberek képzése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. Adósságrendezés, pénzgazdálkodás 2. Kitörés a szegénységből	1. családsegítő szolgálat, önkormányzat, jegyző 2. életvezetési tanácsadó, önkormányzat, jegyző
Gyermekek	1. Támogató szülői háttér 2. Munkahelyet mindenkinek 3. Gyermekvállalás ösztönzése	1. gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, rendőrség, addiktológus, önkormányzat, jegyző 2. munkaügyi központ, önkormányzat, jegyző 3. vállalkozók, civil szervezetek, önkormányzat, jegyző
Idősek	1. E- nyugdíjas 2. Idősek közösségi életének előmozdítása	1. számítástechnikai szakember, önkormányzat, jegyző 2. Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ, önkormányzat, jegyző
Nők	1. A nők védelmében 2. Nyári gyermekfelügyelet	1. rendőrség, családsegítő, szociális szakemberek, önkormányzat, jegyző 2. civil szervezetek, szakemberek, önkéntesek, önkormányzat, jegyző
Fogyatékkal élők	1. Akadálymentesítés 2. Felmérés	1. tervező, kivitelező, engedélyező, önkormányzat, jegyző 2. szociális szféra dolgozói, önkormányzat, jegyző

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák egyenlő eséllyel férhetnek hozzá a különféle szolgáltatásokhoz, illetve vehetnek részt a foglalkoztatásban.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzetében folyamatos, pozitív változás következzen be. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségét, oktatáshoz való hozzáférését, gyermekszegénység csökkentését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek munkaerő-piaci helyzetének javítására, valamint arra, hogy hozzájussanak az információkhoz és szolgáltatásokhoz.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkahelyi diszkrimináció csökkentését védett tulajdonságuk miatt.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentesítését célzó intézkedésekre, az őket megillető különleges bánásmód meglétére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Álláskeresők munkavállalásának elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők számának folyamatos növekedése (13%)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: a munkanélküliek számának csökkentése. Rövid távú cél: munkanélküliek iskolai végzettségére vonatkozó felmérés (1-2 hónap) Középtávú cél: átképzés, továbbképzés (3-6 hónap) hosszú távú cél: álláskeresők számának csökkenése (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal, illetve a munkáltatókkal. A munkaügyi központ tájékoztatást ad a képzésekről, a munkáltatók a munkaerőre vonatkozó igényeikről
Résztvevők és felelős	Résztvevők: az önkormányzat, a munkanélküliek csoportja, munkaügy, munkáltatók Felelős: jegyző
Partnerek	Munkaügyi központ, munkáltatók,
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósulásának várható ideje: 209. február Középtávú cél megvalósulásának várható ideje: 2019. június Hosszú távú cél megvalósításának ideje: 2020. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: helyzetelemzés Középtávon: képzésben részt vevők száma Hosszútávon: átképzettek száma, munkanélküliek száma Fenntarthatósága= folyamatosság
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Motiváció hiánya, képzés feladása Motiváló tényezők: jutalom, pénz; képzési nehézségek megküzdése érdekében személyiségfejlesztés, tréning
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, pénz- pályázati forrásból

Intézkedés címe:	Kitörés a szegénységből
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklése (80%)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	Általános cél: kevesebb szegénységben, mélyszegénységben élő család. Rövid távú cél: előadást tartani, tájékoztatni a lakosságot, milyen ok- okozati összefüggés található ezen probléma elemzésekor (3 hónap) Középtávú cél: családok életmódjában bekövetkező szemléletváltás, életmód változás (6 hónap)

időegységekre bontásban	Hosszú távú cél: szegénységben élő családok és gyermekek számának csökkenése (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Kapcsolatfelvétel a családokkal, tájékoztató előadások, életmód, illetve életvezetési tanácsadás
Résztvevők és felelős	Résztvevők: önkormányzat, családok, szakemberek Felelős: jegyző
Partnerek	Életvezetési tanácsadó, szakember
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. március Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019. június Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2020. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: helyzetelemzés Középtávú: életvezetési tanácsadáson, előadáson résztvevők száma Hosszútávú: szegénységben élő családok csökkenése, létfenntartási gondokkal küzdő családok gyermekvállalásának csökkenése, szegény családban élő gyermekek száma az oktatás területén növekedést mutat
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok közé sorolható a szülői érdektelenség, motiválatlanság Kockázat csökkentését célzó juttatások
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, anyagi háttér a megvalósításhoz

Intézkedés címe:	Munkahelyet mindenkinek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma, ami azt is jelenti, hogy sok család anyagi problémákkal küzd. (43%)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: helyzetelemzés, kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal, tájékozódás és tájékoztatás (1-2 hónap) Középtávú cél: elhelyezkedést segítő képzéseken résztvevők számának növelése, elhelyezkedés segítése (3-6 hónap) Hosszú távú cél: biztos munkahely hosszútávra (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Családok helyzetének elemzése, problémák feltárása, a munkaügyi központ nyújtotta lehetőségekről való tájékoztatása a célcsoportnak.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, a támogatásban részesülők csoportja, munkaügyi központ Felelős: jegyző
Partnerek	Munkaügyi központ

Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. február Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019. június Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: helyzetelemzés Középtávon: munkahellyel, biztos megélhetést jelentő jövedelemmel rendelkezők számának növekedése, támogatásban részesítettek csökkenése Hosszú távon: önkormányzat, munkaügyi központ nyilvántartása, KSH adatai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Együttműködés hiánya, képzések és munkahelyek hiánya, csökkenése.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, anyagi forrásteremtés

Intézkedés címe:	Gyermekvállalás ösztönzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A népesség elöregedő, alacsony a születések száma, csökkenő gyermeklétszám
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: a település elöregedő tendenciájának mérséklése, gyermekvállalás ösztönzése Rövid távú cél: önkormányzati támogatás, motiválás (3-4 hónap) Középtávú: pályázat olyan munkahelyek létrehozására, amelyek munkaidejüket tekintve megfelelnek a kisgyermekes szülőknek. (1 év) Hosszú távú cél: rugalmas munkaidejű, családbarát munkahelyek kialakítása, üzemeltetése, születések számának növekedése (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatok benyújtása, kedvező elbírálás esetén megvalósítás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, civil szervezetek, vállalkozók Felelős: jegyző
Partnerek	Vállalkozók, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. április Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019.november Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2020.november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövidtávon: támogatások száma, rendeletek Középtávon: benyújtott pályázatok, sikeres pályázatok Hosszútávon: munkahelyek, foglalkoztatók létrehozása, száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány

Szükséges erőforrások	Pályázati keretösszeg
-----------------------	-----------------------

Intézkedés címe:	E- nyugdíjas
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai jártasság hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: a célcsoport érdeklődésének felkeltése, motiválás (6 hónap) Középtávú cél: alapfokú számítástechnikai ismeretek elsajátítása, Internet használatának elterjedése (1 év) Hosszú távú cél: a technika fejlődésének nyomon követése, a lemaradásból adódó hátrányok kiküszöbölése, az Internetnek köszönhetően az ügyintézés megkönnyítése (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás, tanfolyam szervezés
Résztvevők és felelős	Idősek, önkormányzat, számítástechnikai szakember Felelős: jegyző
Partnerek	Képzést végző szakember, vagy számítástechnikai ismeretekkel rendelkező önkéntes
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. június Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019.november Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2020. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid távon: helyzetelemzés adatai (számítástechnikai ismeretek hiánya miatt hátrányos helyzetű idősek) Középtávon: tanfolyamon résztvevők száma Hosszútávon: Internet és számítógép ismeretekkel rendelkezők arányának növekedése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Feltételek, eszközök hiánya, anyagi háttér hiánya szakember alkalmazásához. Ennek kiküszöbölésére lehetőséget nyújt a Csanádapácai Teleház és számítástechnikai ismeretekkel rendelkező önkéntesek munkája.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, együttműködés helyi szinten

Intézkedés címe:	Idősek közösségi életének előmozdítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas az egyszemélyes háztartások száma a településen az idősek körében, ami az esetek többségében elmagányosodáshoz vezet (80%)

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: a településen élő idősök felkeresése, tájékoztatása a helyben igénybe vehető szolgáltatásokról, különös tekintettel a nappali ellátásra (3 hónap) Közép: a nappali ellátásba való ellátogatás, igénybe vevők számának növekedése, szolgáltatás bővítése (18 hónap) Hosszú: az idősök életszínvonalának javítása, elmagányosodott, periférián élő idősök számának csökkentése (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tájékoztatás, információ, látogatás szervezése, kapcsolattartás, ösztönzés, férőhelyek számának bővítése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, idősök, szolgáltató központ Felelős: jegyző
Partnerek	Gyöngyfüzér Szociális Szolgáltató Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. március Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2020. június Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2020. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Rövidtávú: helyzetelemzés Középtávú: szolgáltatásba ellátogatók száma Hosszútávú: folyamatosan, aktívan résztvevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elzárkózhatnak, bizalmatlanok.
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás, anyagi erőforrás

Intézkedés címe:	A nők védelmében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Családon belüli erőszak, bár az esetek nagy részében rejtett probléma, de jelen van
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: az érintettek felkutatása, a település ilyen irányú feltérképezése (2 hónap) Középtávú cél: bizalmi kapcsolat kialakítása, egyfajta gondozásba történő részvétel, lehetőségekről való tájékoztatás, megerősítés az életük megváltoztatásához szükséges döntő jelentőségű lépések meglépéséhez (1 év) Hosszú távú cél: csökkenjen a családon belüli erőszak száma (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, informálódás, tájékoztatás, tanácsadás, kapcsolattartás, támogatás

Résztvevők és felelős	Érintett nők, önkormányzat, szociális szféra Felelős: jegyző
Partnerek	Rendőrség, családsegítő szolgálat, szociális szféra
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. február Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019. november Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2020. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: helyzetelemzés Közép: gondozásban részt vevők száma Hosszú: rendőrségi feljelentések száma, bírósági ítéletek, erőszak csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Félelem, elzárkózás, félelem az új élethelyzettől, nincs hova mennie a családon belüli erőszakot elszenvedő nőknek
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

Intézkedés címe:	Nyári gyermekfelügyelet
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kiskorú gyermekek nyári elhelyezése gondot okoz és nehézséget a szülők munkahelyének összeegyeztetésével (90%)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: igényfelmérés (6 hónap) Közép: személyi és tárgyi feltételek biztosítása (1 év) Hosszú: tanszünet idejére teljes gyermekfelügyelet (2 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés, civil szervezetek, önkéntesek bevonása, pályázatok benyújtása, szponzorok felkutatása, szakemberek bevonása
Résztvevők és felelős	Gyermekek, önkormányzat, civilek, önkéntesek, szakemberek Felelős: jegyző
Partnerek	Civil szervezetek, önkéntesek, szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. június Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019. november Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2020. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: felmérések Közép: feltételek megteremtése Hosszú: gyermekfelügyelet kérdésének megoldása

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás és anyagi erőforrás

Intézkedés címe:	Akadálymentesítés, úthálózat fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen hiányos az akadálymentesítés kiépültsége (60%)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: felmérés, pontos kép az eddig kiépült akadálymentesítésről (2 hónap) Közép: forrásteremtés a további megvalósításhoz (2 év) Hosszú: kiépültség arányának növelése (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Felmérés, tervezés, engedélyezés, pályázat készítés, kivitelezés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, szakemberek Felelős: jegyző
Partnerek	Kivitelező, tervező, engedélyező hatóság, szakemberek
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019.február Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2020.november Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2023.november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: felmérés, hiányosságok száma Közép: benyújtott pályázatok száma, nyertes pályázatok száma Hosszú: műszaki átadás- átvétel, kiépültség aránya nő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs a tevékenységre kiírt pályázat, nincs nyertes pályázat
Szükséges erőforrások	Humán és anyagi erőforrás

Intézkedés címe:	Felmérés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs adat a fogyatékkal élők pontos számára vonatkozóan a településen
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: információ gyűjtés (2 hónap) Közép: kapcsolatfelvétel (1 év) Hosszú: naprakész adatbázis (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés, adatbázis összeállítása, frissítése, fenntartása
Részvevők és felelős	Fogyatékkal élők, önkormányzat, hivatalos szervek Felelős: jegyző
Partnerek	Magyar államkincstár, nyugdíjbiztosító igazgatóság, háziorvos
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél megvalósításának várható ideje: 2019. február Középtávú cél megvalósításának tervezett ideje: 2019. november Hosszú távú cél megvalósulásának várható ideje: 2023. november
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: adatgyűjtés, adatelemzés Közép: kapcsolatfelvételek száma Hosszú: adatbázis létrejötte, fenntartása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem kerül mindenki a látótérbe, együttműködés hiánya
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedés megnevezése	Az intézkedés megnevezése	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége									
1	álláskereső munkavállalásának elősegítése	álláskereső magas a munkanélküliek számának	Gazdasági program	kapcsolatfelvétel a munkáltatókkal, munkaügyi központtal, tájékoztató, tájékoztatás	jegyző	2020.11.30.	helyzetelemzés, képzésben résztvevők száma, átkepzettek száma, munkanélküliek száma	humán erőforrás, illetve pályázati forrás	folyamatosság
2	kitérés a szegénységből	hátrányos helyzetű generációkon keresztül átöröklődő szegénységben élő család	Gazdasági program	kapcsolatfelvétel a családokkal, előadások, életmód, illetve életvezetési tanácsadás	jegyző	2020.11.30.	helyzetelemzés, előadások részvételének száma, szegénységben élő családok csökkenése, létfenntartási gondokkal küzdő családok gyermekvállalásánál csökkenése, szegény családban élő gyermekek száma az oktatás területén növekedést mutat	humán erőforrás, pénzügyi háttér	folyamatos előadások, tanácsadás

II. A gyermekek esélyegyenlősége

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedés következtetése	A célkitűzés	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága

1	Munkahelyet mindenkinél magas a gyermekvédelmi támogatásban részesítők száma, ami azt is jelenti, hogy sok család anyagi problémákkal szembesül	biztos munkahely hosszútávra, gyermekvédelmi támogatásban részesítők támogatásban részesülők	Gazdasági program	Családok helyzetének elemzése, problémák feltárása, a munkatügyi központ nyújtotta lehetőségekről való tájékoztatása a célcsoportnak	jegyző	2023.11.30.	helyzetelemzés, munkahellyel, biztos megélhetést jelentő jövedelemmel rendelkezők számának növekedése, támogatásban részesítettek csökkenése, önkormányzat, munkaügyi központ nyilvántartása, KSH adatai	humán erőforrás, anyagi forrásteremtés	elhelyezkedést támogató képzések, személyiségfejlesztés
---	---	--	-------------------	--	--------	-------------	--	--	---

2	Gyermekvállalás előregedő, alacsony ösztönzése	a település elöregedő tendenciájának mérséklése, gyermekvállalás ösztönzése	Gazdasági program	Pályázatok benyújtása, kedvező elbírálás esetén megvalósítás	jegyző	2020.11.30.	támogatások száma, rendeletek, benyújtott pályázatok, sikeres pályázatok, munkahelyek, foglalkoztatók létrehozása, száma	pályázati forrás	további intézkedések
---	--	---	-------------------	--	--------	-------------	--	------------------	----------------------

III. A nők esélyegyenlősége

1	A nők védelmében	Családon belüli erőszak, bár az esetek nagy részében rejtett probléma, de jelen	csökkenjen a családon belüli erőszak száma	Adatgyűjtés, informálódás, tájékoztatás, tanácsadás,	jegyző	2020.11.30.	helyzetelemzés, gondozásban részt vevők száma, rendőrségi	Humán erőforrás	folymatos tájékoztatás, információ
---	------------------	---	--	--	--------	-------------	---	-----------------	------------------------------------

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedés megnevezése	A célkitűzés	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Nyári gyermekfelügyelet	A kiskorú gyermekek nyári elhelyezése gondot okoz és nehézséget a szülők munkahelyének összeegyeztetésével	Az intézkedés célja, hogy a kiskorú gyermekek nyári elhelyezése gondot okoz és nehézséget a szülők munkahelyének összeegyeztetésével	Felmérés, civil szervezetek, önkéntesek bevonása, pályázatok benyújtása, szponzorok felkutatása, szakemberek bevonása	jegyző	2020.11.30.	feljegyzések száma, bírósági ítéletek, erőszak csökkenése	Humán erőforrás és anyagi erőforrás	a tanszünet idejére minden évben újraszervezni, fenntartani

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1	E-nyugdíjas	Informatikai jártasság hiánya	a technika fejlődésének nyomán követése, a lemaradásból adódó hátrányok kiküszöbölése, az Internetnek köszönhetően az ügyintézés megkönnyítése	Tájékoztatás, tanfolyam szervezés	jegyző	2020.11.30.	helyzetleírás adatai (számítástechnikai ismeretek hiánya miatt hátrányos helyzetű idősek), tanfolyamon résztvevők száma, Internet és számítógép ismeretekkel rendelkezők arányának növekedése	Humán erőforrás, együttműködés helyi szinten	folymatosan indított képzések
2	Idősek közösségi életének	Magas az idősek életszínterének hátrányos helyzetűek számára a javítása	Magas az idősek életszínterének hátrányos helyzetűek számára a javítása	Tájékoztatás, információ, látogatás szervezése	jegyző	2020.11.30.	helyzetleírás, szolgáltatások ellátóinak száma, növekedése	Humán erőforrás, anyagi erőforrás	kapcsolattartás, folyamatosan nyom követés

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés és sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedés megnevezése	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés és felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
1	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés és, közúthálózat fejlesztése	előmozdítása körében, ami az esetek többségében elmagányosodáshoz vezet	elmagányosodott, periférián élő idősök számának csökkentése	kapcsolattartás, ösztönzés, férőhelyek számának bővítése	Felmérés, tervezés, engedélyez és, pályázat készítés, jegyző kivitelezés	2023.11.30.	folymatosan, aktívan résztvevők száma felmérés, hiányosságok száma, benyújtott pályázatok száma, nyertes pályázatok száma, műszaki átadás- átvétel, kiépültség aránya nő	Humán és anyagi erőforrás	Elkészült infrastruktúra megővése
2	Felmérés	Nincs adat a fogyasztókkal élő pontos számára vonatkozóan a településen	akadálymentes környezet kiépültség arányának növelése, úthálózat fejlesztése	Adatgyűjtés, adatbázis összeállítása, frissítése, fenntartása	jegyző	2023.11.30.	adatgyűjtés, adatelemzés, kapcsolatfelvételek száma, adatbázis létrejötte, fenntartása	Humán erőforrás	Nyomon követés, naprakész adatok

V. A fogyasztókkal élő esélyegyenlősége

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést

kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

– Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Csanádapáca község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csanádapáca község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

Csanádapáca Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

MELLÉKLET

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2013	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!
2014	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!
2015	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!
2016	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2014	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2015	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2016	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na
2017	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na	#ÉRTÉK!	na

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2013	1 808	4	0,2%
2014	1 784	5	0,3%
2015	1 767	9	0,5%
2016	1 752	8	0,5%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 1301)	Álláskeresői járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	138,00	9,00	6,5%
2014	156,00	22,00	14,1%
2015	129,00	22,00	17,1%
2016	103,00	18,00	17,5%
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	2	0	1
2014	2	0	1
2015	2	0	1
2016	2	0	1
2017	2	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	101
2014	96
2015	105
2016	95
2017	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2013	nincs adat	nincs adat	11,51
2014	nincs adat	nincs adat	15,28
2015	nincs adat	0	#ÉRTÉK!
2016	nincs adat	0	#ÉRTÉK!
2017	nincs adat	0	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	nincs adat	nincs adat
2014	nincs adat	nincs adat
2015	nincs adat	nincs adat
2016	20	nincs adat
2017	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	2	46
2014	2	49
2015	2	45
2016	2	46
2017	2	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2013	0	2689	0	488	0
2014	0	2672	0	479	0
2015	0	2485	0	435	0
2016	0	2485	0	445	0
2017	0	2446	0	469	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	0	12	1
2013/2014	0	12	1
2014/2015	0	13	1
2015/2016	0	12	1
2016/2017	0	12	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	23
2013/2014	28
2014/2015	14
2015/2016	28
2016/2017	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartó

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	164	26	16%	65	nincs adat	#ÉRTÉK!
2014	155	30	19%	52	nincs adat	#ÉRTÉK!
2015	133	27	20%	36	nincs adat	#ÉRTÉK!
2016	98	25	26%	34	nincs adat	#ÉRTÉK!
2017	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!	nincs adat	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	4,29
2014	5,00
2015	4,75
2016	4,00
2017	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2013	1	1	0	1
2014	1	1	0	1
2015	1	1	0	1
2016	1	1	1	2
2017	1	1	1	2

Forrás: TEIR

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	nincs adat	nincs adat	nincs adat
2014	nincs adat	nincs adat	nincs adat
2015	nincs adat	nincs adat	nincs adat
2016	nincs adat	nincs adat	nincs adat
2017	nincs adat	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével